

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGS-
MINISTERIET**

Ministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. nr.: 33 92 50 00
E-mail: uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR-nr.: 20453044

Børne- og Undervisningsudvalget
Christiansborg

Svar på alm. del – spørgsmål 63

I brev af 24. februar 2023 har udvalget efter ønske fra Victoria Velasquez (EL) stillet mig følgende spørgsmål:

20. marts 2023
Sagsnr.: 23/04137

Alm. del – spørgsmål 63:

”Hvilke konsekvenser mener ministeren at det har, at eleverne oplever så mange skift på erhvervsuddannelserne? Vil ministeren i forlængelse heraf kommentere spørgsmålet i lyset af eksisterende viden om betydningen af skift for elever med funktionsvariationer som autisme og ADHD?”

Svar:

Erhvervsuddannelserne består af et grundforløb og et hovedforløb, hvor hovedforløbet er tilrettelagt med vekslende skole- og oplæringsperioder. Vekseluddannelsesprincippet udgør kernen i erhvervsuddannelserne og sikrer løbende kobling af teori og praksis og understøtter, at eleverne opnår de rette kvalifikationer til de specifikke brancher de uddannes til.

Det er vigtigt, at eleverne oplever de forskellige overgange i uddannelsen som flere trin i ét samlet uddannelsesforløb, og at der er sammenhæng mellem skole og oplæring. Undersøgelser fra bl.a. Epinion (2021) og DEA (2022) peger på, at koblingen mellem skole og oplæring har en positiv betydning for elevernes motivation, trivsel og fastholdelse i uddannelsen.

Vedrørende eksisterende viden om betydningen af skift for elever med funktionsvariationer som autisme og ADHD har Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) i 2019 gennemført en analyse af muligheder og barrierer for oprettelse af ASF-klasser på erhvervsuddannelserne. Analysen peger på, at det er en fordel for unge med ASF (Autisme Spektrum Forstyrrelser,) hvis erhvervsuddannelserne for disse elever tilrettelægges så sammenhængende som muligt og med få, velforberedte skift. Målgruppen med ASF har typisk behov for struktur og forudsigelighed i hverdagen, hvor ændringer i form af skift mellem skole- og oplæringsperioder kan være udfordrende. Analysen peger på flere forhold, der kan understøtte,

at unge med ASF trives på erhvervsuddannelserne, bl.a. en gennemgående og tydelig strukturering af undervisningen, at der udføres genkendelige og afgrænsede arbejdsopgaver i oplæringen og der er mulighed for fleksible rammer i oplæringen, fx mulighed for nedsat tid.

Elever med funktionsnedsættelser som ASF og ADHD, som på grund af deres funktionsnedsættelse kan opleve vanskeligheder med de skift, der er på en erhvervsuddannelse, kan få specialpædagogisk støtte til bedst muligt at overkomme disse skift. Det følger af lov om erhvervsuddannelser, at elever og lærlinge med funktionsnedsættelse eller tilsvarende svære vanskeligheder skal have tilbud om specialpædagogisk støtte (SPS). Formålet med SPS er at kompensere elever med funktionsnedsættelse for de vanskeligheder, de oplever i deres uddannelsesforløb, herunder oplæringsforløb, på grund af deres funktionsnedsættelse. Erhvervsuddannelserne kan søge tilskud til SPS hos Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK.).

SPS til elever med ASF eller ADHD vil oftest bestå i understøttede timer, som fx kan bruges til at støtte eleven i:

- at skabe overblik over uddannelsen, herunder navigere i skift mellem skole- og oplæringsforløb
- at planlægge og prioritere i uddannelseshverdagen
- at arbejde med strategier til at strukturere opgaver, herunder arbejdsopgaver på lærepladsen
- at arbejde med redskaber der støtter hukommelse og koncentration
- energiforvaltning
- at oversætte sociale koder samt at indgå i gruppearbejde, uddannelsesmiljøet og på arbejdspladsen
- at sætte fokus på egne ressourcer.

Med venlig hilsen

Mattias Tesfaye